

Souhrnný přehled aktivit CPC od roku 2000

Tento dokument je referenční listinou činností Českého centra čistší produkce (CPC). Reference lze využít v návrzích projektů, jako zdroj informací pro propagaci a další příležitosti. Pro každý rok je uveden stručný seznam projektů a dalších aktivit, které byly realizovány. Podrobný popis jednotlivých činností následuje.

Činnosti realizované v roce 2000

- Zavádění EMAS v regionálním projektu EKOPROFIT Zlín 1999-2000
- Zavádění EMS na bázi CP v akciové společnosti Plzeňská teplárenská
- Vytvoření prevenčního systému pro ochranu životního prostředí v regionu Severních Čech
- Dokončení regionálního projektu zavádění CP v Moravské Třebové
- Zavádění CP do podniků v Makedonii v rámci projektu UNDP
- Projekt budování národních kapacit pro CP v Makedonii
- Zavádění CP do podniků v Astrachani, Ruská Federace
- Zavádění CP do podniků v Orenburgu, Ruská Federace
- Projekt „Pracovník ochrany životního prostředí v podniku“ – program Leonardo da Vinci
- Základy integrovaného environmentálního managementu – mezinárodní a interdisciplinární studium na IHI Zittau
- Indikátory BAT a jejich statistické monitorování
- Analýza metodik materiálových a energetických toků na podnikové úrovni používaných v EU
- Projekt INNET – Vyhodnocení funkce sítí a šíření inovací jako nástroje pro trvale udržitelný rozvoj
- Studie možností uplatnění čistších technologií v textilním průmyslu ČR
- Zpracování implementačního plánu pro Směrnici 2000/53/ES o vozidlech po skončení životnosti
- Specializované středisko pro hodnocení, využití a zneškodnění nebezpečných odpadů kontaminovaných radionuklidy
- Studie CP 2000

Činnosti realizované v roce 2001

- Realizace Národního programu čistší produkce
- Zavádění EMS na bázi CP v akciové společnosti Plzeňská teplárenská
- Vytvoření prevenčního systému pro ochranu životního prostředí v regionu Severních Čech

- Studie možností uplatnění čistších technologií v textilním průmyslu ČR
- Projekt budování národních kapacit pro CP v Makedonii
- Budování odborných a institucionálních kapacit pro aplikaci preventivních přístupů v Moldávii
- Zavádění CP do podniků v Orenburgu, Ruská Federace
- Realizace českých environmentálních technologií a know-how v Indii
- Studie „Příprava programů v oblasti uplatnění čistší produkce v jednotlivých resortech a pro Státní fond životního prostředí“
- Studie „Zpracování podkladových materiálů pro vládu k uplatnění čistší produkce dle usnesení vlády č.165/2000“
- Zpracování podkladů pro mezinárodní konferenci k čistší produkci zastřešenou UNEP
- Příručka o integrované výrobové politice
- Studie „Integrovaná výrobová politika jako nástroj zvyšování konkurenceschopnosti výrobků“
- Národní zpráva k projektu Podpora sekretariátu Aarhuské iniciativy pro podnikání a životní prostředí
- Metodika pro sledování materiálových toků na regionální úrovni
- Projekt INNET – Vyhodnocení funkce sítí a šíření inovací jako nástroje pro trvale udržitelný rozvoj
- Oborový manuál minimalizace odpadu
- Studie „Implementační plán návrhu směrnice EP a Rady o odpadech z elektrických a elektronických zařízení a návrhu směrnice EP a Rady o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních“
- Specializované středisko pro hodnocení, využití a zneškodnění nebezpečných odpadů kontaminovaných radionuklidy
- Posudek „Environmentální politika Škoda Steel“
- IPPC v zemědělství
- Projekt „Pracovník ochrany životního prostředí v podniku“ – program Leonardo da Vinci
- Projekt EXPAND REDUCE“ – program Leonardo da Vinci
- Semináře o udržitelné výrobě a spotřebě pro účastníky z Moldávie a Kazachstánu
- Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.1 BAT
- Program podpory preventivních opatření z fondu NEFCO
- Studie „Instrukce pro podání žádosti o poskytnutí finančních prostředků v rámci Programu 5.2 EMAS při Státním fondu životního prostředí“

Činnosti realizované v roce 2002

- Realizace Národního programu čistší produkce

- Vytvoření prevenčního systému pro ochranu životního prostředí v regionu Severních Čech
- Studie možností uplatnění čistších technologií v textilním průmyslu ČR
- Projekt „Posilování expertních kapacit nevládních organizací v ČR a Lotyšsku v rámci systému integrované prevence a omezování znečištění“
- Obecný manuál čistší produkce pro průmyslový podnik v Kazachstánu
- Studie „Dobrovolné nástroje pro zavádění integrované prevence (IPPC) v ČR“
- Projekt budování národních kapacit pro CP v Makedonii
- Budování odborných a institucionálních kapacit pro aplikaci preventivních přístupů v Moldávii
- Realizace českých environmentálních technologií a know-how v Indii
- Projekt INNET – Vyhodnocení funkce sítí a šíření inovací jako nástroje pro trvale udržitelný rozvoj
- Oborový manuál minimalizace odpadu
- Projekt „Přenos environmentálního vzdělávání“ v rámci programu Leonardo da Vinci
- Analýza environmentálních a ekonomických dopadů provozu výroby
- Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.1 BAT
- Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.2 EMAS
- Vypracování Programu čistší produkce pro SFŽP
- Program podpory preventivních opatření z fondu NEFCO
- Projekt „Podpora energetické účinnosti v průmyslu prostřednictvím čistší produkce a systémů environmentálního řízení“
- Projekt „Environmental Due Diligence Training of EBRD´s Financial Intermediaries“ – Program TACIS
- Projekt „Strategické směry a priority v odpadovém hospodářství ve vazbě na směrnice ES v oblasti předcházení vzniku odpadů a přednostní využívání odpadů ve variantním řešení ve vztahu k dopadu na zdraví obyvatel a ŽP pro potřeby zpracování návrhu Plánu odpadového hospodářství“
- Seminář k doprovodnému programu AUTOTEC 2002 na téma Autovraky

Činnosti realizované v roce 2003

- Realizace Národního programu čistší produkce
- Projekt „Posilování expertních kapacit nevládních organizací v ČR a Lotyšsku v rámci systému integrované prevence a omezování znečištění“
- Oborový manuál minimalizace odpadu

- Vytvoření obecně použitelného rozhodovacího systému pro využití odpadů jako druhotných surovin na příkladu zpracování pneumatik v cementářském průmyslu s využitím metodiky LCA (ISO 14004)
- Projekt budování národních kapacit pro CP v Makedonii
- Budování odborných a institucionálních kapacit pro aplikaci preventivních přístupů v Moldávii
- Analýza environmentálních a ekonomických dopadů provozu výroby
- Projekt „Podpora energetické účinnosti v průmyslu prostřednictvím čistší produkce a systémů environmentálního řízení“
- Realizace českých environmentálních technologií a know-how v Indii
- Projekt „Prosazování cílů mezinárodních environmentálních dohod“
- Projekt „Aplikace preventivních postupů ve vybraných podnicích Kazachstánu, spojená s přenosem českých technologií a know-how“
- Projekt „Přenos environmentálního vzdělávání“ v rámci programu Leonardo da Vinci
- Studie „Dobrovolné nástroje pro zavádění integrované prevence (IPPC) v ČR“
- Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.1 BAT
- Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.2 EMAS
- Projekt „Bezpečná recyklace elektrického a elektronického šrotu“
- Projekt „Analýza materiálových toků na makroekonomické úrovni s aplikací na mikroekonomickou úroveň a využití analýzy při rozpracování indikátorů trvale udržitelného rozvoje“

Činnosti realizované v roce 2004

- Realizace Národního programu čistší produkce
- Oborový manuál minimalizace odpadu
- Projekt budování národních kapacit pro CP v Makedonii
- Projekt „Podpora energetické účinnosti v průmyslu prostřednictvím čistší produkce a systémů environmentálního řízení“
- Realizace českých environmentálních technologií a know-how v Indii
- Projekt „Aplikace preventivních postupů ve vybraných podnicích Kazachstánu, spojená s přenosem českých technologií a know-how“
- Projekt „Přenos environmentálního vzdělávání“ v rámci programu Leonardo da Vinci
- Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.1 BAT
- Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.2 EMAS
- Projekt „Bezpečná recyklace elektrického a elektronického šrotu“

- Projekt „Analýza materiálových toků na makroekonomické úrovni s aplikací na mikroekonomickou úroveň a využití analýzy při rozpracování indikátorů trvale udržitelného rozvoje“
- PRODESTS - Podpora evropských malých a středních podniků na cestě k environmentálním technologiím
- Budování kapacit v oblasti integrované výrobní politiky

Podrobný popis jednotlivých projektů a činností

Zavádění EMAS v regionálním projektu EKOPROFIT Zlín			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant	Realizace 1999-2000	Rozpočet

Tento projekt byl realizován pod záštitou města Zlín ve spolupráci s místním městským úřadem. Jeho cílem bylo zavedení systému environmentálního managementu podle Nařízení EMAS na Městském úřadě města Zlín a v několika místních podnicích (např. dopravní podnik a technické služby). Jednalo se o jeden z prvních systémů EMAS zavedených na úřadě v ČR. V závěru projektu byly všechny zúčastněné organizace a podniky připraveny na certifikaci podle Nařízení EMAS.

Zavádění EMS na bázi CP v akciové společnosti Plzeňská teplárenská			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant	Realizace 1999-2000	Rozpočet

V rámci projektu byl konzultanty CPC v teplárenském provozu zaveden systém environmentálního managementu podle normy ISO 14001 a čistší produkce. Zavedený EMS systém byl následně rozšířen tak, aby splňoval požadavky Nařízení EMAS. Podnik úspěšně absolvoval certifikaci podle ISO 14001 a ověření podle EMAS.

Plzeňská teplárenská, a.s. se stala prvním energetickým podnikem registrovaným v programu EMAS. Zavedení systému bylo oceněno na veletrhu Enviro 2002.

Vytvoření prevenčního systému pro ochranu životního prostředí v regionu Severních Čech			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant	Realizace 2000-2002	Rozpočet

Cílem tohoto regionálního projektu bylo zavedení EMS podle Nařízení EMAS tak, aby systém zajistil stálou aplikaci jednotné prevenční strategie v oblasti životního prostředí na lokální úrovni. EMS byl propojen se zaváděním čistší produkce tak, aby byl metodicky zaručen preventivní přístup k řešení dopadů činností na životní prostředí.

Projektu se účastnilo 7 podniků. Konkrétní výstupy projektu zahrnují mj. zavedení specifických prvků systému EMS na městském úřadě v Ústí nad Labem, 10 projektů hodnocení potenciálu CP v podnicích. Význam regionálních environmentálních aspektů formulovaných Magistrátem Ústí nad Labem byl hodnocen pomocí nového software.

V závěru projektu byly vybrány 3 podniky a následně připraveny na validaci zavedeného systému environmentálního řízení podle Nařízení EMAS.

Projekt byl částečně financován nadací Bundesumweltstiftung a zastřešován německou poradenskou firmou BeraCon. Samospráva města Ústí nad Labem zastřešila projekt na komunální úrovni a zároveň se zapojila do jeho realizace.

Regionální projekt čistší produkce ve městě Moravská Třebová			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Britské velvyslanectví v ČR Kanadské velvyslanectví v ČR	Realizace 1998-2000	Rozpočet

Cílem projektu bylo snížit zátěž životního prostředí v regionu a zároveň zvýšit konkurenceschopnost jednotlivých účastníků projektu i celého regionu. Aktivita projektu se zaměřily na zavádění čistší produkce a snižování emisí do ovzduší, povrchového znečištění, znečištění podzemních vod a minimalizace množství pevného odpadu vyprodukovaného v regionu. Podniky účastníci se projektu zároveň využily strategii dvojího zisku ke zvýšení své konkurenceschopnosti i za hranice regionu. Projekt byl zahájen metodologickým tréninkem čistší produkce a zpracováním demonstračních projektů ve zúčastněných podnicích. Získané teoretické znalosti účastníci kurzu za asistence konzultantů CPC aplikovali přímo ve svých podnicích, tedy v místě vzniku odpadů a znečištění.

Zavádění čistší produkce v Makedonii v rámci projektu UNDP			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant UNDP, Fond na ochranu životního prostředí Makedonie	Realizace Duben – listopad 2000	Rozpočet

Projekt zahrnoval zpracování prvních demonstračních projektů čistší produkce v 7 podnicích. Jednotlivé projekty CP byly zaměřeny mj. na metalurgii, kožedělný a potravinářský průmysl (pivovar). Navržená opatření se soustředila především na snížení spotřeby vody a množství odpadních vod vypouštěných do povrchových vod, dále na uzavírání chladicích cyklů a náhradu materiálů a surovin. Realizace projektu byla pojata jako ukázka přínosů strategie čistší produkce. Zároveň se čeští experti seznamovali s místními průmyslovými podmínkami s cílem realizovat v Makedonii projekt zahraniční pomoci ČR. V rámci investičních opatření vzešlých z uskutečněných projektů CP byly předběžně diskutovány možnosti českého exportu do Makedonie.

Projekt budování národních kapacit pro CP v Makedonii			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant UNIDO Ministerstvo životního prostředí ČR	Realizace 2000-	Rozpočet

Projekt byl připraven UNIDO a realizován v rámci české multilaterální rozvojové pomoci jako projekt navazující na projekt "Zavádění CP v makedonských podnicích v rámci projektu UNDP". Většina podniků, které se zúčastnily prvního projektu, pokračuje v zavádění preventivních opatření vycházejících z CP/EMS.

Obecným cílem projektu je podpora udržitelného rozvoje makedonského průmyslu. Cílem konkrétních projektů CP je hledání potenciálu pro opatření prevence znečištění investičního i neinvestičního charakteru. Ekonomické přínosy projektu pomohly zahájit systematické využívání konceptu čistší produkce v rámci rozhodovacích procesů v podnicích. V rámci projektu byla dále realizována školení zaměstnanců podniků a vybudovány odborné kapacity prostřednictvím specifického výcviku místních konzultantů.

Za podpory Fondu pro životní prostředí a makedonského Ministerstva životního prostředí bylo založeno Makedonské centrum čistší produkce. Projektu se zúčastnily mj. podniky z následujících průmyslových odvětví: stavebnictví, ocelářství, chemický průmysl, těžební a zpracovatelský průmysl, potravinářství a další.

Zavádění čistší produkce v podnicích v Astrakhanu, Ruská Federace			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant UNIDO	Realizace 2000	Rozpočet

Tento projekt byl součástí Integrovaného programu UNIDO pro Ruskou Federaci. Jeho cílem byla realizace prvních demonstračních projektů v podniku Astrakhangasprom Company, který se zabývá těžbou, čištěním a skladováním zemního plynu a je jedním z největších znečišťovatelů v oblasti Kaspického moře. V rámci 7 projektů čistší produkce byla realizována především opatření zaměřená na technologické postupy při samotné těžbě plynu a tím ke zvýšení zachytu plynu, dále do oblastí sběru a regenerace použitých pracovních pomůcek a snížení spotřeby vody. Některá další opatření čistší produkce byla zaměřena na optimalizaci provádění vybraných stavebních prací. V průběhu projektu se ukázalo, že existují právní bariéry pro plné využití potenciálu čistší produkce v Ruské federaci.

Zavádění čistší produkce v podnicích v Orenburgu, Ruská Federace			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant UNIDO	Realizace 2000-2001	Rozpočet

Projekt byl také realizován v rámci Integrovaného programu UNIDO pro Ruskou federaci. Zaměřil se především na podniky specializující se na těžbu plynu a ropy. Konzultanti CPC připravili školení o čistší produkci pro zaměstnance podniku a byla navržena konkrétní opatření pro jednotlivé projekty CP. Jedním z výstupů projektu bylo založení odvětvově specializovaného centra čistší produkce, prvního v Ruské Federaci.

Pracovník ochrany ŽP – Program EU Leonardo da Vinci			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Evropská Unie	Realizace 2000-2001	Rozpočet

Cílem tohoto mezinárodního projektu bylo vytvoření výukových modulů pro zaměstnance podniků odpovědné za ochranu životního prostředí a/nebo EMS. Výukové moduly byly upraveny a přizpůsobeny aktuálním podmínkám v ČR. Byla připravena jejich multimediální verze.

“Základy integrovaného environmentálního managementu“ pro mezinárodní a interdisciplinární studium na IHI Zittau			
Druh činnosti Projekt + studie	Zadavatel/Garant	Realizace 1999-2001	Rozpočet

Cílem projektu, jehož příprava byla zahájena už v r.1997, je vytvoření studijních plánů pro studenty z Polska, Německa a České Republiky. CPC se podílelo na jejich návrhu a následném detailním zpracování. CPC v rámci projektu mimo jiné připravilo doprovodné přednášky o praktických zkušenostech se zaváděním CP.

Indikátory BAT a jejich statistické monitorování			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant MŽP ČR	Realizace 2000	Rozpočet

Projekt byl veden dánskou konzultační společností Carl Bro. Projektová úloha CPC spočívala v koordinaci projektu na české straně. Hlavním cílem projektu byla příprava vhodného prostředí pro

zavedení konceptu nejlepších dostupných technik (BAT) v České Republice a návržení technické dokumentace pro prováděcí legislativu k připravovanému Zákonu o integrované prevenci. Cílem přípravy dokumentů bylo jejich další využití v povolovacích řízeních. Byl také navržen formulář pro postup při řízení o vydání integrovaného povolení; jeho obsah a struktura byly testovány v simulovaném povolovacím řízení v papírenském podniku.

Analýza metodik materiálových a energetických toků na podnikové úrovni používaných v Evropské Unii

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Projekt	MŽP ČR	2000-2001	

Projekt byl zaměřen na sledování materiálových a energetických toků v podnicích a regionu jako celku. CPC se účastnilo realizace projektu zpracováním analýzy metodiky a potenciálních přístupů k monitorování materiálových a energetických toků na podnikové úrovni.

INNET – “Vyhodnocení funkce sítí a šíření inovací jako nástroje pro trvale udržitelný rozvoj”

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Projekt	Evropská komise	2000	

Tento tříletý projekt byl realizován v rámci 5. Rámcového akčního programu Evropské komise. CPC spolupracovalo na tomto projektu s 6 velkými organizacemi ze západní Evropy zabývajícími se ochranou životního prostředí. Mezi cíle projektu patřilo mj. zkoumání možností šíření čistší produkce jako inovace prostřednictvím sítí. Jeho součástí byla i úprava metodiky čistší produkce na základě opakované aplikace nově navržené metodiky.

Možnosti aplikace čistších technologií v českém textilním průmyslu „Dutch Clean Technology Export to the Czech Textile Industry”

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	Velvyslanectví Nizozemí v ČR	2001-2002	

V rámci tohoto projektu vypracovali pracovníci CPC ve spolupráci s holandskou konzultační společností BECO přehled možností aplikace čistších technologií a postupů v českém textilním průmyslu. Výstupy tohoto projektu spočívají ve zmapování technologií používaných českými textilními výrobci se zaměřením na starší technologie, či technologie s velkým potenciálem ekonomických úspor a environmentálních zlepšení. Výkonnost vybraných textilních společností byla hodnocena ve třech fázích; posuzované aspekty zahrnovaly zpracování odpadní vody, zpracování pevného odpadu a spotřebu energie a zdrojů. Výsledky tohoto hodnocení byly nakonec předány vedení hodnocených podniků k dalšímu využití.

Zpracování implementačního plánu pro Směrnici 2000/53/EC o vozidlech po skončení životnosti

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	MŽP ČR	2000	

Tato studie byla vypracována pro Oddělení odpadů MŽP. Zdůrazňuje důležitost aplikace preventivních opatření na celý životní cyklus vozidel v souladu se Směrnicí.

Specializované středisko pro hodnocení, využití a zneškodnění nebezpečných odpadů kontaminovaných radionuklidy			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Ministerstvo průmyslu a obchodu	Realizace 2000	Rozpočet

CPC se podílelo na tomto projektu zpracováním technických informací a základní dokumentace zaměřené na výskyt tohoto typu odpadů, hodnocení jejich vlastností a možností předcházení jejich vzniku.

CP 2000			
Druh činnosti Studie	Zadavatel/Garant CPC	Realizace 2000	Rozpočet

Cílem této studie zpracované externími konzultanty bylo vypracování základního materiálu pro vývoj nového know-how, odrážejícího vývoj a změny, ke kterým dochází v průmyslové sféře i ve službách, a které významným způsobem ovlivňují zavádění čistší produkce.

Budování odborných a institucionálních kapacit pro aplikaci preventivních přístupů v Moldávii			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Vláda ČR	Realizace 2001-2003	Rozpočet

Tento projekt byl realizován v rámci české multilaterální rozvojové pomoci. V roce 2001 proběhla jeho první fáze, na kterou v dalších letech navázaly pokračující projekty. Projekt je zaměřen na budování institucionální a expertní základny pro širší uplatňování prevenčních přístupů v průmyslu země příjemce, na jedné straně prostřednictvím vyskolených expertů ze státních institucí, universit a průmyslových podniků, schopných aplikovat preventivní přístupy v praxi a na druhé straně pomocí demonstračních projektů prevence, prováděných konzultanty Českého centra čistší produkce.

Demonstrační projekty prováděné v moldavských podnicích jsou zaměřeny především na zvýšení efektivity využívání vstupních surovin, snížení energetické náročnosti provozů a snížení dopadů činnosti průmyslových podniků na životní prostředí. Demonstrační projekty jsou koncipovány tak, aby došlo k efektivnímu předání zkušeností a know-how přímo specialistům moldavských podniků, kteří jsou pak schopni pokračovat v aplikaci preventivních přístupů i bez externí asistence konzultantů Českého centra čistší produkce.

Realizace českých environmentálních technologií a know-how v Indii			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Vláda ČR	Realizace 2001-	Rozpočet

Bilaterální projekt rozvojové pomoci ČR byl zaměřen na preventivní opatření a environmentální technologie na zajištění zdrojů pitné vody pro obyvatelstvo a na snížení spotřeby vody a energií, v souladu s potřebami země příjemce. Jedná se především o různé typy malých a středních čistíren odpadních vod, určené pro provoz v obtížných klimatických podmínkách a ve velkých městech, a dále např. o energetické kogenerační jednotky. Na základě odezvy z indické strany byl zmapován český trh s environmentálními technologiemi a vybrána zařízení odpovídající náročným technickým požadavkům a trhu v Indii. Technologie byly představeny indickým průmyslovým partnerům s cílem zajistit v Indii jejich výrobu. Projekt pokračuje dalšími fázemi v letech 2002, 2003 a 2004 s cílem vyjednat s indickou stranou podmínky pro vznik joint-ventures vyrábějících technologie, které napomohou řešení mnohdy katastrofálního stavu životního prostředí v některých indických regionech.

Příprava programů v oblasti uplatnění čistší produkce v jednotlivých resortech a pro Státní fond životního prostředí

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	MŽP ČR	2001	

Cílem této studie bylo rozpracování Národního programu čistší produkce do návrhu konkrétních výstupů pro jednotlivé resorty, aby v souladu s Usnesením vlády č.165/2000 mohly na dobrovolné bázi využívat zobecněných výsledků projektů čistší produkce. Zvláštní pozornost byla věnována úloze SFŽP, který je zdrojem finanční podpory opatření projektů čistší produkce a návrhu kritérií pro podporu zavádění čistší produkce.

Základem pro studii byla analýza sektorových politik z pohledu čistší produkce a preventivního přístupu k ochraně životního prostředí a zaměřila se na priority v podpůrných programech resortů.

Zpracování podkladových materiálů pro vládu ČR k prosazování čistší produkce podle usnesení vlády č. 165/2000

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	MŽP ČR	2001	

Cílem studie bylo analyzovat přístup jednotlivých resortů a dalších subjektů k Národnímu programu čistší produkce v r. 2001 a navrhnout další postup. Studie je podkladem pro zprávu, kterou předkládá ministr životního prostředí vládě ČR.

Zpracování podkladů pro mezinárodní konferenci k čistší produkci zastřešenou UNEP

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	MŽP ČR	2001	

Cílem této studie byla příprava podkladů pro Ministerstvo životního prostředí, které bylo za českou stranu garantem konference o čistší produkci na nejvyšší úrovni CP7, a to pro přípravu konference a jednání s UNEP (zastřešující organizace konference). Konference CP7, konaná 29.-30.4.2002 v Praze, byla v pořadí již sedmým setkáním odborníků, kteří se pravidelně scházejí a na základě analýz a vývojových trendů diskutují o strategii prevence a jejích vazbách, s cílem podpořit a harmonizovat nástroje a metodiky vedoucí k udržitelnému rozvoji.

Příručka o integrované výrobkové politice			
Druh činnosti Studie	Zadavatel/Garant MŽP ČR	Realizace 2001	Rozpočet

Studie, která vychází z tzv. „zeleného dokumentu“ Evropské komise zabývajícího se základními tezemi integrované výrobkové politiky, popisuje principy, zásady a cíle IPP. V návaznosti na studii byla v lednu 2002 založena Rada pro integrovanou výrobkovou politiku, složená ze zástupců resortů a odborné veřejnosti. Rada bude zastřešovat aktivity spojené s IPP.

Integrovaná výrobková politika jako nástroj zvyšování konkurenceschopnosti výrobků			
Druh činnosti Studie	Zadavatel/Garant Ministerstvo průmyslu a obchodu	Realizace 2001	Rozpočet

Studie navazuje na Příručku o integrované výrobkové politice a zaměřuje se na nástroje, kterými lze integrovanou výrobkovou politiku zavádět. Je prvním krokem v přípravě řady příruček pro konkrétní průmyslová odvětví, výrobce a podniky.

Národní zpráva k projektu Podpora sekretariátu Aarhuské iniciativy pro podnikání a životní prostředí			
Druh činnosti Studie	Zadavatel/Garant REC, Szentendre, Maďarsko	Realizace 2001	Rozpočet

Studie byla zpracována jako součást rozsáhlého projektu zastřešeného REC. Jejím cílem bylo podrobně popsat současný stav a přístup nejrozličnějších subjektů (veřejné správy, podnikatelů, odborné veřejnosti) k ekoefektivnosti a k podpoře ekoefektivních investic. Z analýzy informací jsou odvozena doporučení pro šíření ekoefektivnosti v ČR.

Metodika sledování materiálových toků na regionální úrovni			
Druh činnosti Studie	Zadavatel/Garant Centrum pro otázky ŽP, UK	Realizace 2001	Rozpočet

Studie je druhou etapou projektu „Analýza metodik materiálových a energetických toků na podnikové úrovni používaných v EU, zákonné požadavky na sledování těchto toků na úrovni podniku v ČR, detailní zhodnocení v ČR používaných přístupů a metodik a návrh metodiky pro hodnocení materiálových a energetických toků na regionální úrovni v České republice“. CPC se podílelo na vypracování části studie mapující pohyb materiálů podnikem a regionem. Řešení vycházelo z analýzy metodik a přístupů pro sledování materiálových a energetických toků na úrovni podniku a regionu a zákonných požadavků na sledování těchto toků.

Oborový manuál minimalizace odpadu			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant MŽP ČR	Realizace 2001-2004	Rozpočet

Projekt vypsal MŽP v roce 2001 jako čtyřletý projekt Výzkumu a vývoje. Klíčovým výstupem projektu je obecný manuál minimalizace znečištění. Bude mít jednak formu logického schématu (algoritmu), jednak jednoduchého software, který bude doplňován databázemi o výrobcích, výrobcích, preventivních nástrojích, regeneraci a recyklaci, pro usnadnění nalezení konkrétního řešení. V rámci projektu bude posouzeno, jak mohou být databáze převzaty, udržovány a modifikovány ve vazbě na požadavky ze zákona a technický vývoj. Modulová forma manuálu umožňuje variabilní řešení problémů prevence znečištění a minimalizace odpadu. Součástí projektu je ověření řešení na konkrétních vybraných odvětvích.

Implementační plán návrhu směrnice EP a Rady o odpadních elektrických a elektronických zařízeních a návrhu směrnice EP a Rady o omezení aplikací některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních.			
--	--	--	--

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	MŽP ČR	2001	

Návrhy směrnic byly předmětem diskuzí již řadu let, vzhledem ke složitosti a různorodosti elektrických a elektronických zařízení se nakládání s jejich odpady bude výrazně lišit pro jednotlivé kategorie/druhy zařízení a budou se lišit i přijatá nezbytná opatření. Tato studie je součástí aktivit MŽP s cílem připravit se na složitý legislativní a realizační proces – především zpracováním implementačního plánu k návrhu směrnic. Studie zahrnuje i návrh zapracování jejich požadavků do zákonného rámce ČR.

Environmentální politika Škoda Steel			
---	--	--	--

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	Škoda Steel, a.s.	2001	

CPC zpracovalo vyhodnocení environmentální politiky společnosti Škoda Steel. Obsah dokumentu zadavatele byl porovnán s požadavky normy ČSN EN ISO 14001 na environmentální politiku.

IPPC v zemědělství			
---------------------------	--	--	--

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Projekt	AEA Technology	2001	

CPC zpracovalo pro nositele projektu, AEA Technology, základní informaci o přípravě ČR na zavádění Směrnice o IPPC (96/91/ES) do právního rámce ČR. Studie zahrnuje informace z projektů, na kterých se CPC podílelo od r.1998.

Expand REDUCE – program EU Leonardo da Vinci			
---	--	--	--

Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Projekt	Arendal Maritime Videregående skole	2001	

Cílem projektu bylo šíření výsledků projektu REDUCE zaměřeného na omezování spotřeby a registraci nebezpečných látek. Práce na Expand REDUCE zahrnovaly překlady výstupních dokumentů a metodik do češtiny, jejich posouzení a návrh na další využití v podmínkách ČR.

Semináře o udržitelné výrobě a spotřebě pro účastníky z Moldávie a Kazachstánu			
Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Seminář	Open Society Fund	2001	

Hlavním programem uspořádaného semináře byla diskuze o přístupech k naplňování strategie trvale udržitelné výroby a spotřeby v ČR, Kazachstánu a Moldávii. V rámci semináře byla organizována exkurze do podniku Plzeňská energetika Cinergy, kde byla v r.1998 zavedena čistší produkce.

Strategické směry a priority v odpadovém hospodářství ve vazbě na směrnice ES v oblasti předcházení vzniku odpadů a přednostní využívání odpadů ve variantním řešení ve vztahu k dopadu na zdraví obyvatel a ŽP pro potřeby zpracování návrhu Plánu odpadového hospodářství			
Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	MŽP ČR	2002	

Studie pro MŽP je podkladem pro formulaci prevence v plánech odpadového hospodářství. Zabývá se úlohou prevence v materiálovém toku, vazbou výrobek-odpad, metodikou prevence ve výrobě, službách a odpadovém hospodářství, hodnocením změn materiálových toků vyvolaných preventivním přístupem, požadavky na druhotnou surovinu, využitím odpadů, návrhy indikátorů pro měření účinnosti jednotlivých opatření.

Dobrovolné nástroje pro zavádění integrované prevence (IPPC) v ČR			
Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie		2002	

Studie shrnuje zkušenosti s dobrovolnými aktivitami, které mohou být bezprostředně využity pro naplňování zákona o IPPC a jeho prováděcích předpisů – např. EMS/EMAS, čistší produkce, ekodesign, integrovaná výrobní politika. Studie ukazuje souvislosti a provázanost mezi těmito aktivitami. Větší pozornost věnuje studii čistší produkci a jejímu Národnímu programu. Podle zkušeností z projektů CP a zejména z hodnocení jejich přínosů existuje přímá vazba mezi CP a integrovaným přístupem k ochraně životního prostředí.

Instrukce pro podání žádosti o poskytnutí finančních prostředků v rámci Programu 5.2 EMAS při Státním fondu životního prostředí			
Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Studie	Státní fond životního prostředí	2001	

Cílem studie bylo vypracování návrhu metodiky pro odhad přínosů zavedení systému environmentálního managementu pro životní prostředí podle Nařízení EMAS, a to po prvním roce jeho

zavedení. Metodika má formu instrukce pro vyplnění přílohy k žádosti o podporu z Programu EMAS. Návrh metodiky byl ověřen na třech typech žadatelů o podporu.

Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.1 BAT			
Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Projekt	Státní fond životního prostředí	2001-	

Jako odborný garant Programu 5.1. BAT, vyhlášeného ministrem životního prostředí na podporu investic do technologií, které se blíží úrovni nejlepších dostupných technik, podává CPC základní informaci k programu, zajišťuje asistenci žadatelům o podporu, pořádá semináře pro konzultanty a pracovníky SFŽP. Zájem podniků o Program BAT se zvýšil s účinností Zákona o integrované prevenci, č.76/2002 Sb.

Poskytování technické asistence v rámci Programu 5.2 EMAS			
Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Projekt	Státní fond životního prostředí	2002-	

CPC rovněž poskytuje asistenci k Programu 5.2 EMAS vyhlášenému ministrem životního prostředí na podporu zavádění systémů environmentálního řízení nebo jejich kombinace se systémem řízení jakosti. Podpora žadatelům má formu dotace. CPC poskytuje informace z oblasti EMS a k metodice vyhodnocování snížení dopadů na životní prostředí jak pracovníkům zadavatele, tak zájemcům o podporu. Dále provádí osvětu v rámci různých akcí a setkání s potenciálními zájemci o podporu ze SFŽP.

Vypracování programu čistší produkce pro SFŽP			
Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Projekt	Státní fond životního prostředí	2002	

Cílem navrhovaného programu CP je podpora investičních opatření a také informování o preventivních metodikách a zavádění čistší produkce v malých podnicích. Program nebyl zařazen do nové Směrnice MŽP platné od 1.1.2003.

Podpora energetické účinnosti v průmyslu prostřednictvím čistší produkce a systémů environmentálního řízení			
Druh činnosti	Zadavatel/Garant	Realizace	Rozpočet
Projekt	UNEP	2002-	

Projektu se účastní šest členů sítě UNIDO/UNEP z různých zemí, které společně koordinují propojení konceptu zvyšování energetické účinnosti a čistší produkce. Projekt je finančně podpořen z fondu GEF. Cílem projektu je snížení emisí skleníkových plynů prostřednictvím analýzy a realizací opatření na zvýšení účinnosti využití energie. Pro analýzu a realizaci takovýchto opatření je současně využívána metodika zjednodušeného energetického auditu a metodika čistší produkce.

Posilování expertních kapacit nevládních organizací v ČR a Lotyšsku v rámci systému integrované prevence a omezování znečištění			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Evropská komise	Realizace 2002-2003	Rozpočet

Projekt financovaný z programu EU PHARE Access se zaměřil na podporu mezinárodní výměny zkušeností se zaváděním systému IPPC v kandidátských zemích. Navrhovaný způsob podpory nevládních organizací (NNO) vychází z přístupu k IPPC v ČR a v Lotyšsku. NNO patří mezi subjekty aktivně se účastnící povolovacího řízení o vydání integrovaného povolení. Posílení odborných kapacit NNO vychází především z šíření informací o systému povolování a o možnostech NNO zapojit se do něj. V rámci projektu byla připravena příručka k povolovacímu řízení pro NNO v české, lotyšské a anglické verzi, proběhly semináře v ČR a Lotyšsku. V únoru 2003 byla uspořádána v Praze konference o IPPC s mezinárodní účastí.

Environmental Due Diligence Training of EBRD´s Financial Intermediaries (Program TACIS)			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Evropská banka pro obnovu a rozvoj	Realizace 2002	Rozpočet

Projekt byl zaměřen na školení zaměstnanců úvěrového oddělení jedné z nejsilnějších exportních bank v Tadžikistánu. Na základě analýzy environmentálních, zdravotních a bezpečnostních předpisů byla zpracována doporučení pro banku, jak vyhodnocovat rizika ve fázi posuzování investičního záměru klienta. Cílem bylo doporučení takových mechanismů, které by předem odhalovaly rizikovost jednotlivých bankovních projektů s ohledem na environmentální, zdravotní a bezpečnostní rizika, která by mohla negativně ovlivnit schopnost klienta splácet poskytnutý úvěr.

Přenos environmentálního vzdělávání – EU Leonardo da Vinci Programme			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant EU	Realizace 2002-2003	Rozpočet

Záměrem projektu „Přenos environmentálního vzdělávání“ bylo zlepšení znalostí týkajících se problematiky životního prostředí v zemích střední a východní Evropy. Přenos vědomostí vycházel z již existujících vzdělávacích modulů, které byly připraveny a vyzkoušeny v rámci dříve uskutečněných projektů. Na základě analýzy stavu environmentálního vzdělávání v zemích projektových partnerů byly výukové moduly a studijní materiály přizpůsobeny a dále pilotně testovány formou „train-the-trainers“ seminářů. Všechny moduly a materiály vytvořené v rámci projektu jsou nyní rozšiřovány prostřednictvím partnery vybudované informační sítě.

Obecný manuál čistší produkce pro průmyslový podnik v Kazachstánu			
Druh činnosti Studie	Zadavatel/Garant KAP s.r.o.	Realizace 2002	Rozpočet

CPC vypracovalo pro společnost KAP, s.r.o., obecný manuál o čistší produkci pro velký průmyslový podnik v Kazachstánu, který byl součástí podkladů pro žádost podniku o investiční půjčku od Evropské banky pro obnovu a rozvoj. Kromě přehledu preventivních a optimalizačních opatření manuál věnuje pozornost otázkám vzdělávání. Jeho cílem je zvýšit na úrovni managementu i zaměstnanců povědomí o potřebě snížit negativní dopady činnosti podniku na životní prostředí.

Analýza environmentálních a ekonomických dopadů provozu výrobku			
Druh činnosti Studie	Zadavatel/Garant ŽS Brno a.s.	Realizace 2002	Rozpočet

Studie pro ŽS Brno navazuje na projekt čistší produkce z r.2000. Zabývá se analýzou životního cyklu výrobku pro železniční dopravu, zaměřenou na fázi provozu a porovnání provozních dopadů s výrobkem využívajícím jiné suroviny.

Seminář k doprovodnému programu veletrhu AUTOTEC 2002 na téma Autovraky			
Druh činnosti Seminář	Zadavatel/Garant	Realizace 2002	Rozpočet

První seminář s tímto zaměřením byl zařazen BVV do doprovodného programu mezinárodních výstav již v roce 2000. Od základních informací o možnostech využívání jednotlivých frakcí odpadů z vozidel po ukončení životnosti („autovraků“) na prvních seminářích se diskuze přesunula na požadavky Směrnice EU 2000/53/EU a zákona č. 185/2000 Sb., o odpadech, na prevenci, na kvalitu odpadů, které mohou být využity jako druhotné suroviny a zahraniční zkušenosti s demontáží, úpravou a využíváním součástek a materiálů získaných z autovraků.

Národní program čistší produkce			
Druh činnosti Agenturní činnost	Zadavatel/Garant MŽP ČR	Realizace 2000-	Rozpočet

CPC bylo jmenováno Agenturou NPCP v r.2000. Agentura připravuje materiály pro jednání Rady NPCP a podklady pro každoroční hodnocení výsledků NPCP ministrem životního prostředí a vládou. Agentura navrhuje projekty (např. trénink pro státní správu, konzultanty, regionální projekty čistší produkce, založení regionálních center udržitelného rozvoje), vyhledává podporu a navrhuje systém podpory projektů v rámci NPCP, a to zejména pro malé a střední podniky. Provozuje veřejně přístupnou knihovnu a knihovni databázový systém zaměřený na problematiku prevence průmyslového znečištění.

Program podpory preventivních opatření z fondu NEFCO			
Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant	Realizace 2001-2003	Rozpočet

Skandinávský fond NEFCO (Nordic Environment Finance Corporation) vyčlenil v roce 2000 4 mil. EUR na půjčky na realizaci preventivních opatření z projektů čistší produkce. V průběhu dalšího roku byly zpřesňovány podmínky a vypracován mechanismus získávání půjček. Z 12 nabídek projektů vybralo NEFCO pět pilotních projektů pro ověření navrženého mechanismu udělování půjček. V roce 2002 připravilo CPC spolu s podniky 4 kompletní žádosti o půjčku z fondu NEFCO. V současné době spolupráce s fondem NEFCO nepokračuje.

Vytvoření obecně použitelného rozhodovacího systému pro využití odpadů jako druhotných surovin na příkladu zpracování pneumatik v cementářském průmyslu s využitím metodiky LCA (ISO 14004)

Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant MPO	Realizace 2003	Rozpočet
---------------------------------	--------------------------------	--------------------------	----------

Cílem projektu bylo zhodnocení environmentálních faktorů využití odpadů jako druhotných surovin s vazbou na legislativu a existující politiky; vytvoření obecného rozhodovacího algoritmu umožňujícího posoudit z environmentálního, ekonomického a sociálního hlediska možnosti využití odpadu jako druhotné suroviny a ověření tohoto algoritmu na příkladě využití pneumatik a odpadní gumy v cementářském průmyslu.

Prosazování cílů mezinárodních environmentálních dohod

Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant InWEnt	Realizace 2003	Rozpočet
---------------------------------	-----------------------------------	--------------------------	----------

V rámci projektu „Environmental Support of Enterprises in the South East Europe“ financovaného z prostředků německé organizace InWEnt připravilo CPC cyklus seminářů v Rumunsku, Makedonii a Bulharsku s cílem seznámit pracovníky státní správy, průmyslu i dalších zainteresovaných stran s principy těchto dohod a nástroji přispívajícími k dosažení jejich cílů. V rámci seminářů byli účastníci rovněž seznámeni se zkušenostmi spojenými s procesem integrace ČR do Evropské Unie, zejména implementace a harmonizace environmentální legislativy. Pozornost byla věnována směrnici IPPC, na jejíž implementaci se CPC podílelo.

Aplikace preventivních postupů ve vybraných podnicích Kazachstánu spojená s přenosem českých technologií a know-how

Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant MŽP ČR	Realizace	Rozpočet
---------------------------------	-----------------------------------	-----------	----------

Cílem projektu realizovaného v rámci programu bilaterální rozvojové pomoci ČR je snížit negativní dopady průmyslové výroby v Kazachstánu prostřednictvím zkrácených projektů prevence, realizovaných v průmyslových podnicích Kazachstánu. Integrovanou součástí těchto projektů je aplikace (či doporučení využití) českých environmentálních technologií. V případech, kdy na základě provedené marketingové studie bude možno očekávat širší uplatnění některé env. technologie na trhu v Kazachstánu, budou hledány možnosti zahájení společné výroby env. technologie v zemi příjemce.

Bezpečná recyklace elektrického a elektronického šrotu

Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant MŽP ČR	Realizace 2003-	Rozpočet
---------------------------------	-----------------------------------	---------------------------	----------

Cílem projektu je navržení systému sběru, demontáže a recyklace elektronického zařízení s ukončenou životností způsobem šetrným k životnímu prostředí, ověření technických a ekonomických parametrů pro vytvoření komplexního systémového řešení v ČR. Navržený systém bude ověřen na pilotním projektu a budou identifikovány vhodné technologie. V rámci projektu bude zpracována strategie nakládání s elektrošrotem jako podpora naplnění požadavků zákona o odpadech a podpora implementace nově navržené směrnice ES o elektrošrotu.

Analýza materiálových toků na makroekonomické úrovni s aplikací na mikroekonomickou úroveň a využití analýzy při rozpracování indikátorů trvale udržitelného rozvoje

Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant MŽP ČR	Realizace 2003-2004	Rozpočet
--------------------------	----------------------------	------------------------	----------

Cílem projektu je analýza materiálových toků v České republice při využití získaných podkladů v rámci jiných studií. Analýza má popsat možnosti využití metodiky materiálových toků v rozhodovacích procesech s ohledem na princip trvale udržitelného rozvoje, při rozpracování indikátorů trvale udržitelného rozvoje na makroekonomické úrovni a možné propojení účetnictví materiálových toků s podnikovým účetnictvím s ohledem na současnou situaci na podnikové úrovni.

PRODESTS - Podpora evropských malých a středních podniků na cestě k environmentálním technologiím

Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Evropská komise	Realizace 2004-2006	Rozpočet
--------------------------	-------------------------------------	------------------------	----------

Projekt vytváří nové obchodní příležitosti pro evropské malé a střední podniky v oblasti environmentálních technologií umožněním snazšího přístupu k evropským fondům určeným na rozvoj a šíření technologického pokroku. Tohoto cíle bude dosaženo jednak stanovením překážek, které brání malým a středním podnikům účastnit se programů vědy a výzkumu Evropské Unie a navržením způsobu jejich překonání, dále posílením spolupráce a propojení malých a středních podniků v evropském měřítku podpořených na lokální úrovni, a v neposlední řadě zmapováním situace v oblasti vývoje environmentálních technologií a poptávky po nich.

Budování kapacit v oblasti integrované výrobní politiky

Druh činnosti Projekt	Zadavatel/Garant Evropská komise	Realizace 2003-2004	Rozpočet
--------------------------	-------------------------------------	------------------------	----------

Projekt je založen na získání základních znalostí a rozšíření aktivit CPC v oblasti implementace nástrojů IPP se zaměřením na LCA. Přenos know-how je realizován formou výměnného programu s německou partnerskou NGO s dlouholetou praxí v dané oblasti. Partnerská organizace v rámci projektu poskytuje odborná školení a konzultace, zaměřené na teoretické základy i uplatnění LCA v průmyslové praxi. Na základě takto rozšířených kapacit CPC je v rámci projektu vytvořena příručka metodiky LCA a sestaven návrh pilotního projektu LCA pro SME.